

Sygn. akt IV U 900/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2016 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Grażyna Giżewska-Rozmus
Protokolant:	st. sekr. sądowy Joanna Racis

po rozpoznaniu w dniu 06 maja 2016 r. w Olsztynie

sprawy E. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o świadczenie rehabilitacyjne

na skutek odwołania E. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 25 września 2015 nr (...)

orzeka:

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje odwołującej prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres do 01.01.2012r. do 30.01.2012r., 01.07.2013r. do 31.07.2013r., 01.09.2013r. do 30.09.2013r., 01.01.2014r. do 28.02.2014r. oraz prawo do zasiłku chorobowego za okresy od 03.07.2012r. do 10.07.2012r., 10.10.2012r. do 29.10.2012r., 30.10.2012r. do 30.11.2012r., 01.12.2012r. do 30.12.2012r., 31.12.2012r. do 29.01.2013r., 05.06.2014r. do 29.06.2014r., 11.07.2014r. do 21.07.2014r.

Sygn. akt IV U 900/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 25 września 2015 roku znak: (...) – na podstawie art. 17 ust. 1, art. 22 i art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa – odmówił E. K. (1) prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za okresy od 01-01-2012 do 30-01-2012, od 01-07-2013 do 31-07-2013, od 01-09-2013 do 30-09-2013, od 01-01-2014 do 28-02-2014 oraz prawa do zasiłku chorobowego za okresy od 03-07-2012 do 10-07-2012, od 10-10-2012 do 29-10-2012, od 30-10-2012 do 30-11-2012, od 01-12-2012 do 30-12-2012, od 31-12-2012 do 29-01-2013, od 05-06-2014 do 29-06-2014, od 11-07-2014 do 21-07-2014r.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że z materiału zgromadzonego w trakcie postępowania wyjaśniającego ustalono, że w trakcie korzystania ze zwolnień lekarskich od pracy, odwołująca prowadziła działalność gospodarczą tj. potwierdzała

własnoręcznym podpisem dokonane zakupy, zawierała "umowy o pracę" z pracownikami, prowadziła instruktaż stanowiskowy z nowo zatrudnionymi pracownikami, wydawała "świadczenia pracy", udzielała urlopu wychowawczego i podpisała wniosek o udzielenie urlopu wychowawczego. Okoliczności te zostały stwierdzone podczas kontroli, przeprowadzonej w firmie odwołującej. Na dowód tego sporządzony został protokół kontroli Nr (...) przez ZUS Oddział w O. - Wydział Kontroli(...)

Organ rentowy wskazał, że w trakcie przebywania na zwolnieniu lekarskim i świadczeniu rehabilitacyjnym podejmowanie czynności służbowych tj. podpisywanie dokumentów, prowadzenie własnej firmy stanowi niewątpliwie wypełnienie przesłanki z art. 17 ust. 1 powołanej wyżej ustawy, co powoduje utratę prawa do zasiłku chorobowego.

Od powyższej decyzji ubezpieczona E. K. (1) wniosła odwołanie do Sądu Rejonowego w (...) IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zarzucając organowi rentowemu - niewyjaśnienie istniejącego stanu faktycznego i jego nadinterpretację.

W uzasadnieniu wskazała, że prowadzi ona działalność handlową w formie sklepu odzieżowego, otwartego codziennie od godziny 9 do 17 za wyjątkiem niedziel. Rzeczywiście widnieje kilka jej podpisów na fakturach zakupu towaru, w trakcie kiedy przebywała ona na zwolnieniu lekarskim, ale były to towary, które kurier dostarczył ubezpieczonej do domu i nie było możliwości niepodpisania takiej faktury bądź też przesyłki kurierskiej. Jeśli zaś chodzi o zawarcie umowy o pracę bądź podpisanie wniosku o udzielenie urlopu wychowawczego, to te czynności nie są związane z bezpośrednim podejmowaniem czynności służbowych, a są to obowiązki wobec praw pracownika. W okresach swojej niezdolności do pracy, ubezpieczona miała zastępstwo w swojej pracy, nie dokonywała faktycznego wykonywania pracy, a jedynie czynności, które wymagane są prawem. Nie można obowiązków wymaganych prawem - uznawać za przesłanki do odmowy wypłaty świadczeń. Ponadto sam fakt zatrudnienia nowego pracownika (podpisania umowy o pracę) świadczy o tym, iż ubezpieczona samodzielnie na zwolnieniu lekarskim nie wykonywała pracy, co tylko potwierdza wadliwość decyzji ZUS-u.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. w odpowiedzi na odwołanie podtrzymał w całości swoją argumentację z uzasadnienia decyzji z dnia 25 września 2015r., podnosząc, że w trakcie pobierania zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego, skarżąca świadczyła pracę zarobkową w ramach własnej działalności gospodarczej. Tj. zawierała ona umowy o pracę, potwierdzała własnoręcznym podpisem dokonane zakupy, prowadziła instruktaż stanowiskowy z nowozatrudnionymi pracownikami, wydawała świadczenia pracy, udzielała urlopu wychowawczego.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołująca E. K. (1) prowadzi działalność gospodarczą w zakresie handlu - PHU (...) z siedzibą w M..

W ramach wykonywanej działalności prowadzi sklep z odzieżą, który otwarty jest codziennie od godziny 9 do 17 za wyjątkiem niedziel.

(dowód: zeznania odwołującej k: 76v-79, 90-90v)

Ubezpieczona była niezdolna do pracy w okresach od 01-01-2012 do 30-01-2012, od 01-07-2013 do 31-07-2013, od 01-09-2013 do 30-09-2013, od 01-01-2014 do 28-02-2014 i pobierała wówczas świadczenie rehabilitacyjne oraz w okresach: od 03-07-2012 do 10-07-2012, od 10-10-2012 do 29-10-2012, od 30-10-2012 do 30-11-2012, od 01-12-2012 do 30-12-2012, od 31-12-2012 do 29-01-2013, od 05-06-2014 do 29-06-2014, od 11-07-2014 do 21-07-2014r., kiedy przebywała na zasiłku chorobowym. Jej niezdolność do pracy spowodowana była schorzeniami - kręgosłupa, kolana, a także problemami natury psychiatrycznej.

(dowód: akta rentowe; zeznania odwołującej k: 76v-79, 90-90v)

W tym czasie, kiedy przebywała na zwolnieniach lekarskich - nie zawiesiła prowadzenia swojej działalności gospodarczej. Zatrudniona była u niej pracownica w charakterze sprzedawcy - M. S. (1). Zajmowała się ona sprzedażą produktów w sklepie, przyjmowaniem towaru, zamawianiem towaru, odbierała też paczki z towarem, dostarczane

przez kurierów i potwierdzała ich odbiór. Każdego dnia otwierała sklep i go zamykała, pracując tam po 8 godzin dziennie, za wyjątkiem niedziel.

W ramach prowadzonej jednoosobowo działalności gospodarczej, jeśli odwołująca była zdolna do pracy - to do jej obowiązków należały w zasadzie tożsame czynności, jakie wykonywała jej pracownica M. S.. Tj. świadczyła ona pracę w sklepie, po 8 godzin dziennie, zamawiała towar, jeździła po towar, podpisywała wszystkie wystawione faktury, i inne dokumenty pracownicze, przygotowywane przez biuro rachunkowe.

W okresie, kiedy odwołująca korzystała ze zwolnień lekarskich - to nie upoważniła żadnej osoby do zastępowania w zakresie podpisywania faktur. Pracownica zatrudniona w sklepie odwołującej – M. S. nie miała zatem prawa do podpisywania faktur za zakupione towary. Dlatego też w tych okresach – pomimo braku obecności w sklepie, faktury podpisywała odwołująca.

W praktyce wyglądało to tak, że kiedy odwołująca była nieobecna w pracy, to pracownica M. S. przyjmowała paczki z towarem, będąc obecną w sklepie. Faktury, natomiast, wystawione za zakupione towary, nie były przez nią podpisywane, tylko dostarczane do domu do odwołującej lub bezpośrednio do biura rachunkowego. Na ogół, pracownica albo zdawała dokumenty księgowemu tj. zanosila je do biura, albo osoba z biura rachunkowego przychodziła i je odbierała ze sklepu. Kiedy odwołująca była chora, to nie przebywała w ogóle sklepie, i dlatego wówczas dostarczane jej były dokumenty do podpisu do domu i odbierane przez pracownika księgowego z domu.

Całość bowiem dokumentów księgowych prowadzona była przez biuro (...), który wszystkie faktury z prowadzonej działalności odwołującej przekazywał jej do podpisu. Biuro przygotowywało umowy o pracę, świadectwa pracy dla pracowników, a odwołująca je tylko podpisywała. Wszystkie dokumenty księgowe tzn. faktury, dokumenty zakupu i sprzedaży, ewentualnie polecenia odnośnie wystawienia zaświadczeń dla pracowników przygotowywało również biuro rachunkowe. Podobnie wszelkie zgłoszenia zusowskie i zaświadczenia – przygotowywało biuro.

I tak w trakcie niezdolności do pracy, kiedy odwołująca pobierała zasiłek chorobowy w okresie od 3-10.07.2012r. – podpisała instruktaż w zakresie szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla E. K. (2). Podpisywała ona też faktury, które wystawione były w okresie jej niezdolności do pracy tj. w dniu 17.01.2012r., 11.10.2012r., 13.01.2013r., 19.09.2013r., z tym, że dostarczone one zostały jej do miejsca zamieszkania, albowiem w tym czasie nie była ona obecna w sklepie. Podpisała ona również w dniu 15.11.2012r. umowę o pracę, zawartą z M. T.. Potrzebny był wówczas, na wniosek M. S., nowy pracownik, zatrudniony jako sprzedawca. Podpisała dokument, dotyczący szkolenia wstępnego tego pracownika w tej dacie. Podpisała też instruktaż w zakresie szkolenia wstępnego dla drugiego pracownika – E. K. (3) z daty 03.01.2014r., a także umowę o pracę, sporządzoną w tej samej dacie. Szkolenie dla w/w dwóch nowozatrudnionych pracowników polegało na poinformowaniu ich na czym polega praca w sklepie, a że faktycznie na stanowisku sprzedawcy nie występowały żadne niebezpieczeństwa, to szkolenie trwało chwilę i odbyło się w miejscu zamieszkania odwołującej. Zawsze jednak, w takich sytuacjach, kiedy istniała potrzeba zatrudnienia nowego pracownika, a odwołująca była nieobecna w pracy z uwagi na chorobę, to jej pracownica M. S. wybierała potrzebnego pracownika, oceniając wcześniej złożone CV przez kandydatów. To właśnie ona zgłosiła odwołującej, że jest potrzeba, aby kogoś zatrudnić do pomocy w prowadzeniu sklepu. Formalności, związane z zatrudnieniem wykonywał natomiast zawsze księgowy. Powódka w trakcie niezdolności do pracy podpisała również wystawione świadectwo pracy z dnia 15.12.2012r. dla K. T., dostarczone jej do miejsca zamieszkania. Podobnie wyglądała sytuacja z wnioskiem o udzieleniu urlopu wychowawczego dla pracownicy E. K. (3), który to dokument przygotowywał księgowy i dostarczony jej został do domu, gdzie go podpisywała.

Faktury z daty 29.07.2013r., które nadeszły z W. zostały wystawione w tej dacie. Nie mniej jednak nadeszły do Polski po około 2-3 dniach dlatego też, miało to miejsce już po zakończeniu zwolnienia odwołującej (do 31.07.2013r.).

(dowód: zeznania świadka T. M. (1) k: 89-89v; zeznania świadka M. S. k: 88v-89; dokumentacja ZUS- k: 12, 15, 24 – karta szkolenia wstępnego; faktury k: 11, 13, 17, 18-21, 22-23 -akt ZUS; umowa o pracę k: 14, 25- akt ZUS; świadectwo pracy k: 16, wniosek o udzielenie urlopu wychowawczego k: 26- akt ZUS)

W okresie kiedy odwołująca była zdolna do pracy, to ona na ogół jechała do księgowego i zostawiała u niego wystawione faktury i podpisywała wszystkie niezbędne dokumenty. Wykonywała też wszystkie czynności, związane z zamawianiem towaru, sprzedażą towaru, odbieraniem paczek, pracą w sklepie. Podpisywała też wszystkie niezbędne dokumenty pracownicze. Świadcstwo pracy wystawione w dniu 04.06.2014r. dla pracownicy E. K. (2), podpisane zostało przez odwołującą, kiedy była ona zdolna do pracy, albowiem na zwolnieniu lekarskim przebywała ona od 05.06.2014r. do 29.06.2014r.

(dowód: zeznania odwołującej k: 76v-79, 90-90v)

W dniu 31.08.2015r. przeprowadzona została kontrola przez ZUS, której celem było sprawdzenie - prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu, prawidłowości i terminowości opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe, Wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych.

(dowód: akta ZUS - protokół kontroli k: 7-9, kserokopia faktury z dnia 17.01.2012r. k: 11; kserokopia karty szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy ubezpieczonej E. K. (2) z dnia 03.07.2012r. k: 12; kserokopia faktury z dnia 11.10.2012r. k: 13; kserokopia umowy o pracę z dnia 15.11.2012r. ubezpieczonej M. T. k: 14; kserokopia karty szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy ubezpieczonej M. T. z dnia 16.11.2012r. k: 35; kserokopie świadectwa pracy z dnia 15.12.2012r. ubezpieczonej M. T. k: 16; kserokopie faktur VAT k: 17-23; kserokopia karty szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy ubezpieczonej E. K. (3) z dnia 03.01.2014r. k: 24; kserokopia umowy o pracę z dnia 03.01.2014r. ubezpieczonej E. K. (3) k: 25; kserokopia wniosku o udzielenie urlopu wychowawczego z dnia 24.02.2014r. k: 26; kserokopia świadectwa pracy z dnia 04.06.2014r. ubezpieczonej E. K. (2) k: 27; kserokopia faktury VAT k: 28)

Płatnik składek - E. K. (1) zeznała w trakcie kontroli, iż „działalność gospodarczą prowadzi w zakresie handlu. W trakcie zwolnień lekarskich zastępuje ją pracownica M. S. (1). Zastępstwo polega na prowadzeniu sklepu. Przyjmuje towar, zamawia towar, podpisuje się na fakturach”.

(dowód: protokół przesłuchania Pani E. K. (1) z dnia 25.08.2015r. - akta kontroli k: od 69 do 70 akt ZUS).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie E. K. (1) jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie w całości.

Zakres sporu pomiędzy stronami sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczona wykonywała w okresie orzeczonych niezdolności do pracy tj. w okresach od 01-01-2012 do 30-01-2012, od 01-07-2013 do 31-07-2013, od 01-09-2013 do 30-09-2013, od 01-01-2014 do 28-02-2014, kiedy pobierała świadczenie rehabilitacyjne oraz w okresach: od 03-07-2012 do 10-07-2012, od 10-10-2012 do 29-10-2012, od 30-10-2012 do 30-11-2012, od 01-12-2012 do 30-12-2012, od 31-12-2012 do 29-01-2013, od 05-06-2014 do 29-06-2014, od 11-07-2014 do 21-07-2014r., kiedy przebywała na zasiłku chorobowym - pracę zarobkową, albowiem organ rentowy podnosił, że w spornych okresach – odwołująca zawierała umowy o pracę, potwierdzała własnoręcznym podpisem dokonane zakupy, prowadziła instruktaż stanowiskowy z nowozatrudnionymi pracownikami, wydawała świadectwa pracy, oraz udzielała urlopu wychowawczego.

Zgodnie bowiem z art. 17 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2005r. Nr 31, poz. 267) - ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Wskazać należy, iż zasiłek chorobowy jest świadczeniem z ubezpieczenia społecznego, rekompensującym utratę zarobków na skutek choroby. Ryzyko ubezpieczeniowe, objęte ubezpieczeniem z tytułu choroby odnosi się do niemożliwości uzyskiwania dochodów w razie jego spełnienia. Zasiłek chorobowy przysługuje zatem tylko wówczas, gdy choroba uniemożliwia uzyskiwanie dochodu z pracy.

Podkreślić należy, że przez pracę zarobkową rozumie się wszelką aktywność zarobkową, wykonywaną na każdej podstawie prawnej (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna, samozatrudnienie) albo bez takiej podstawy (tzw. praca na czarno), bez względu na wymiar czasu tej pracy.

Sąd Najwyższy stwierdził, że pracą zarobkową, której wykonywanie w okresie orzeczonej niezdolności do pracy powoduje utratę prawa do zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267) jest każda aktywność ludzka zmierzająca do osiągnięcia zarobku, w tym pozarolnicza działalność gospodarcza, choćby nawet polegająca na czynnościach nieobciążających w istotny sposób organizmu przedsiębiorcy i zarazem pracownika pozostającego na zwolnieniu lekarskim (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2005 r. I UK 370/04 OSNP 2005/21/342, OSP 2006/12/134).

Należy zgodzić się także z interpretacją pojęcia „pracy zarobkowej” - nie chodzi tu bowiem w szczególności o wykonywanie pracy podporządkowanej, czy zależności służbowej, co jest charakterystyczne dla stosunku pracy. Jest to „praca” w potocznym tego słowa znaczeniu, w tym także wykonywanie różnych czynności na podstawie różnych stosunków prawnych o charakterze cywilnoprawnym, a także prowadzenie własnej działalności gospodarczej, samozatrudnienie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16 maja 1996 r. III AUr 388/96).

I tak przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, że, w ocenie Sądu, z całą pewnością odwołująca nie świadczyła pracy w ramach prowadzonej jednoosobowo działalności w spornych okresach.

Po pierwsze w tym miejscu - należy odwołać się do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2012 r. II UK 186/11 LEX nr 121685, w którym na tle stanu faktycznego, gdzie przedsiębiorca będąc na zwolnieniu lekarskim celem zachowania ciągłości prowadzonej działalności gospodarczej - zatrudnił dwie osoby na umowę zlecenie, oraz podpisywał faktury, wystawione przez pracownice - Sąd Najwyższy nie doszukał się prowadzenia przez przedsiębiorcę działalności zarobkowej.

W obszernym uzasadnieniu wskazał, iż „należy odróżniać, „pracę zarobkową” wykonywaną jednoosobowo w ramach działalności gospodarczej, od formalnoprawnych czynności do jakich jest zobowiązany ubezpieczony jako pracodawca. W wyroku z dnia 5 października 2005 r., I UK 44/05 (OSNP z 2006 r., nr 17 - 18, poz. 279), Sąd Najwyższy stwierdził, że „wykonywanie pracy zarobkowej w rozumieniu art. 17 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. polega na podjęciu działań stanowiących realizację obowiązków pracowniczych lub wynikających z innego stosunku prawnego, obejmującego świadczenie pracy, niemniej jednak - w ocenie składu rozpoznającego sprawę - **pracami takimi** (w przypadku prowadzenia działalności pozarolniczej) **będzie wykonywanie konkretnych czynności związanych wprost z działalnością gospodarczą, w tym nadzór nad zatrudnionymi pracownikami, obsługa klientów, przyjmowanie i wydawanie materiałów. Nie stanowi więc takiej pracy zarobkowej, uzyskiwanie** w trakcie korzystania ze zwolnienia lekarskiego **dochodów, niepołączonych z osobistym świadczeniem pracy**, np. podpisywanie w trakcie zwolnienia lekarskiego dokumentów finansowych, sporządzonych przez inną osobę oraz formalnoprawne tylko prowadzenie jednoosobowej działalności gospodarczej, jeśli osoba ją prowadząca jest równocześnie pracodawcą i wyłącznie w zakresie jej obowiązków leży nadzór nad działalnością firmy (...)”. W dalszej części wyводу podkreślono, iż „**pozbawienie prawa do zasiłku może i powinno nastąpić tylko wtedy, gdy w trakcie zwolnienia lekarskiego są wykonywane przez przedsiębiorcę w jego zakładzie konkretne czynności, związane wprost z działalnością gospodarczą, w tym nadzór nad zatrudnionymi pracownikami, obsługa klientów, przyjmowanie i wydawanie materiałów** itp.” Tak więc przy stosowaniu art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. należy zdecydowanie odróżnić „pracę zarobkową”, wykonywaną w ramach działalności gospodarczej przez

osobę jednoosobowo prowadzącą tę działalność, od czynności formalnoprawnych do jakich jest ona zobowiązana jako pracodawca (por. wyrok z dnia 7 października 2003 r., II UK 76/03, OSNP 2004 Nr 14, poz. 247)". Dodatkowo Sąd Najwyższy podkreślił w cytowanym orzeczeniu, iż „pojęcie prowadzenie działalności gospodarczej **obejmuje bardzo zróżnicowane postacie aktywności zarobkowej**, od fizycznego wykonywania konkretnej pracy do prowadzenia przedsiębiorstwa rozumianego jako zarządzanie nim (podejmowanie decyzji gospodarczych). Nie każda więc aktywność zawodowa powoduje utratę prawa do świadczeń należnych na wypadek niezdolności do pracy. Jeżeli aktywność taka ogranicza się do wykonywania sporadycznych czynności zarządzających, samo podpisanie faktur przygotowanych przez zatrudnionych pracowników, nie przesądza o prowadzeniu działalności zarobkowej w rozumieniu powołanego wyżej przepisu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2006 r., II UK 44/06, OSNP 2007 nr 19 - 20, poz. 295), zaś prowadzący taką działalność **nie ma obowiązku jej likwidowania czy zawieszania w czasie niezdolności do pracy**. W takiej sytuacji przedsiębiorstwo osoby prowadzącej działalność gospodarczą na ogół w dalszym ciągu funkcjonuje, niekiedy w mniejszym zakresie, **zmienić się jedynie musi sam sposób działania, związany z koniecznością "odejścia" od osobistego wykonywania czynności na rzecz nowozatrudnionych pracowników**. Innymi słowy pracownik prowadzący nadto działalność (gospodarczą), w przypadku ziszczenia się ryzyka ubezpieczeniowego w postaci niezdolności do pracy, nabywa prawo do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego - zasiłku chorobowego - stanowiącego rekompensatę utraconego wynagrodzenia za pracę, nie tracąc możliwości uzyskiwania przychodów w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, jeżeli jego aktywność zawodowa zostanie ograniczona do spraw niezbędnych, służących utrzymaniu bieżącej działalności przedsiębiorstwa i niewykraczających poza jej normalny zakres”.

Odnosząc te uwagi do ustalonego stanu faktycznego, nie sposób zgodzić się z organem rentowym, by czynności wykonywane w okresach niezdolności odwołującej do pracy – stanowiły podejmowanie przez nią czynności służbowych tj. prowadzenie własnej firmy, co z kolei powoduje utratę prawa do zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego.

Faktem bowiem jest, że kiedy E. K. (1) była zdolna do pracy to była obecna w sklepie w godzinach jego otwarcia, wykonywała też wszystkie czynności, związane z zamawianiem towaru, sprzedażą towaru, odbieraniem paczek, pracą w sklepie i podpisywała wszystkie niezbędne dokumenty pracownicze. Jak wynikało z zeznań świadka M. S., podczas obecności odwołującej w pracy wykonuje ona takie same czynności, jak świadek tj. czynności sprzedawcy. Gdy natomiast odwołującej nie ma w pracy, to wszystkie dokumenty zanoszone były do jej domu lub do księgowości. Jak odwołująca była niezdolna do pracy, to sklep funkcjonował normalnie. Z relacji M. S. wynikało, że świadek: „pracowała cały czas. Miała kogoś wówczas do pomocy (...)”. Istotnym natomiast jest, że to pracownica M. S. wybierała pracowników do zatrudnienia, weryfikując złożone CV. Skoro bowiem jak zeznała świadek – to ona z nimi współpracuje, więc „ja wybieram dla siebie, bo ja współpracuję (...)”. Formalności natomiast, związane z zatrudnieniem wykonywał księgowy, a odwołująca jedynie podpisywała umowę o pracę. W zasadzie obowiązki odwołującej w czasie jej niezdolności do pracy - przejęła pracownica M. S. (1), która wówczas obsługiwała klientów w sklepie, zamawiała towar, przyjmowała towar, a jedynie faktury dostarczała odwołującej do podpisu w miejscu jej zamieszkania. Świadek przyznała wręcz, że kiedy odwołująca była na zwolnieniu lekarskim, to nie była obecna w pracy i w związku z prowadzoną działalnością - raczej nie wykonywała żadnych czynności. Przyznała, że codziennie rozmawiała z odwołującą, ale były to luźne rozmowy, dotyczące co prawda działalności, ale co istotne - to osobą decyzyjną w tych okresach była właśnie M. S.. To ona decydowała o kluczowych dla sklepu kwestiach, jak np. wyborze danego pracownika do zatrudnienia. Przedstawiała także odwołującej propozycje do zamówienia i następnie zamawiała towar. Co do podpisywania zaś przez odwołującą dokumentów, które zakwestionował ZUS w trakcie przeprowadzonej kontroli – tj. faktur za dokonane zakupy, "umowy o pracę" z pracownikami, dokumentów dotyczących instruktażu stanowiskowego z nowo zatrudnionymi pracownikami, świadectwa pracy, wniosku o udzielenie urlopu wychowawczego – to bezspornie, jak wynika z zeznań świadka T. M., wszystkie te dokumenty były sporządzone przez biuro rachunkowe, które on prowadzi. Wszystkie bowiem dokumenty: umowy o pracę, świadectwa pracy dla pracowników, inne dokumenty księgowe, zaświadczenia dla pracowników – kompleksowo przygotowywało biuro rachunkowe. Świadek przyznał, że jak odwołująca była na zwolnieniu lekarskim, to całości dokumentacji

przygotowanej przez biuro rachunkowe przekazane było bezpośrednio do E. K., lub do jej firmy, celem złożenia podpisu, bowiem „my nie jesteśmy upoważnieni, żeby to podpisywać (...)”.

Wynika z powyższego, że w tych okresach w których odwołująca była niezdolna do pracy - nie wykonywała ona innych czynności oprócz tych, które należały do jej formalno-prawnych obowiązków, jako osoby prowadzącej jednoosobowo działalność gospodarczą. Podpisywała jedynie faktury i dokumenty, dostarczone jej przez pracownicę. Nie przebywała natomiast w sklepie, nie obsługiwała klientów, nie składała zamówień ani nie kontaktowała się z dostawcami. Istotnym natomiast jest, że sam fakt, że odwołująca podpisała 5 faktur w trakcie swojej niezdolności do pracy - nie świadczy jeszcze o tym, że prowadziła ona działalność gospodarczą. Poza tym – na fakturach tych widnieje jedynie data ich wystawienia, brak jest natomiast daty złożenia na niej podpisu odwołującej. Jak wynikało zaś z jej zeznań, to niejednokrotnie faktura wystawiana była wcześniej, a towar wraz z tą fakturą dostarczany był do sklepu lub do jej miejsca zamieszkania – 1-3 dni później. Nadto, odwołująca nie zawsze podpisywała faktury zaraz po ich utrzymaniu. Nie wynika zatem z przedstawionych dokumentów, kiedy odwołująca miała faktycznie podpisywać faktury, a w szczególności, że podpisała je w dniu ich wystawienia.

Podkreślić w tym miejscu należy, że wykonywanie takich czynności, jak (rozliczanie się Urzędem Skarbowym, prowadzenie księgowości, rozliczanie z ZUS) - są obowiązkami publicznoprawnymi, których wykonanie nie ulega „zawieszeniu” na okres choroby. Przedsiębiorca także w czasie orzeczonej niezdolności do pracy zobowiązany jest do wypełniania tych powinności, a w konsekwencji powierzenie wykonania tych obowiązków w okresie choroby podmiotowi zewnętrznemu nie może być kwalifikowane jako podejmowanie działalności zarobkowej (co najwyżej jako wywiązanie się z obowiązków publiczno – prawnych). Całą obsługą finansową zajmowało się przecież biuro rachunkowe, co wynika nie tylko z zeznań odwołującej, ale też świadka T. M. (1), który stanowczo potwierdził to w toku postępowania sądowego.

Wobec powyższych ustaleń, Sąd w całości podzielił relację odwołującej, albowiem brak jest innych dowodów potwierdzających, by jej aktywność w ramach prowadzonej jednoosobowo działalności wykraczała poza niezbędne w jej sytuacji czynności.

Nie sposób zatem uznać, by podpisanie kilku faktur lub dokumentów związanych ze stosunkiem pracy pracowników, miało świadczyć o prowadzeniu przez odwołującą działalności gospodarczej . Tym samym okoliczności te nie mogły mieć wpływu na prawo do dochodzonych przez nią świadczeń. Dopuszczalne jest bowiem wykonywanie czynności „sporadycznie” oraz „o formalnym charakterze” (jak np. złożenie podpisu, por. wyroki Sądu Najwyższego: z 6 lutego 2008 r. II UK 10/2007 OSNP 2009/9-10 poz. 123; z 15 czerwca 2007 r. II UK 223/2006 OSNP 2008/15-16 poz. 231 oraz z 9 października 2006 r. II UK 44/2006 OSNP 2007/19-20 poz. 295).

Taka właśnie sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie, albowiem oceniając ilość faktur, podpisanych przez odwołującą w trakcie niezdolności do pracy oraz dokumentów podpisywanych w ramach wykonywania czynności, związanych z realizacją praw pracowniczych - bezspornie stanowiły sporadyczną aktywność zawodową, wymuszoną okolicznościami.

Wobec powyższego, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ §2 kpc w zw. z art. 17 ust. 1, art. 22 ustawy z dnia 25.06.1999r. z dnia z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa – zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującej prawo do przyznał odwołującej prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okresy od 01.01.2012r. do 30.01.2012r., 01.07.2013r. do 31.07.2013r., 01.09.2013r. do 30.09.2013r., 01.01.2014r. do 28.02.2014r. oraz do zasiłku chorobowego za okresy od 03.07.2012r. do 10.07.2012r., 10.10.2012r. do 29.10.2012r., 30.10.2012r. do 30.11.2012r., 01.12.2012r. do 30.12.2012r., od 31.12.2012r. do 29.01.2013r., 05.06.2014r. do 29.06.2014r., 11.07.2014r. do 21.07.2014r.

SSR Grażyna Giżewska-Rozmus